

UCHWAŁA NR XXXVI/188/09
RADY GMINY ŻELAZKÓW
z dnia 19 sierpnia 2009 r.

w sprawie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Żelazków na lata 2009 -2011

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późn. zm.) i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180 poz. 1493 z późn. zm.)

Rada Gminy w Żelazkowie uchwała, co następuje

§ 1

Uchwalić Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Żelazków na lata 2009 – 2011 w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Żelazków.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŻELAZKÓW
Stanisław Gąsior

UZASADNIENIE
do UCHWAŁY NR XXXVI/188/09
RADY GMINY ŻELAZKÓW
z dnia 19 sierpnia 2009 r.

W sprawie uchwalenia Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na Terenie Gminy Żelazków na lata 2009 – 2011.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie(Dz. U . Nr 180, poz.1493) , stanowi, że do zadań własnych gminy należy tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie. Program zawiera harmonogram działań zgodny z zawartymi w ustawie zadaniami własnymi gminy oraz określa sposób ich realizacji. Program będzie finansowany ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. W związku z powyższym zachodzi konieczność podjęcia uchwały.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŻELAZKÓW

Stanisław Gąsior

Na lata 2009 - 2011

PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE NA TERENIE GMINY ŻELAZKÓW

Na lata 2009 - 2011

Spis treści

Wstęp

I. Rozdział

1. Zjawisko przemocy domowej – definicja.
2. Typy przemocy.
3. Metody przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

II. Rozdział

- 1) Charakterystyka Gminy
- 2) Diagnoza i statystyki dotyczące przemocy – dane lokalne.

III. Rozdział.

- 1) Ustawowe zadania gminy.
- 2) Podstawa prawna.

IV. Rozdział.

1. Cele programu.
2. Osoba odpowiedzialna za realizację programu i czas realizacji.
3. Odbiorcy programu.
4. Sposób osiągnięcia założonych celów.
5. Instytucje i organizacje pozarządowe – współorganizatorzy programu.

V. Rozdział.

1. Założone efekty realizacji programu.
2. Źródła finansowania.
3. Monitorowanie i ewaluacja programu.
4. Harmonogram działań w ramach programu.

Wstęp.

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy oraz styl życia.

Zarówno rodzice jak i opiekunowie są wzorem dla dzieci. Bardzo ważną rolę w prawidłowo funkcjonującej rodzinie odgrywiają wzajemne relacje pomiędzy rodzicami oparte na miłości i zrozumieniu. W przypadku dezorganizacji, rodzina nie jest w stanie realizować podstawowych zadań, role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniu, łamane są reguły, a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie i należy ją zaklasyfikować do kategorii zachowań negatywnych o dużej szkodliwości społecznej. Pomimo, że w relacjach między ludzkich istniała ona od zawsze, o przemocy w rodzinie mówiono bardzo niewiele, jakby nie postrzegając jej jako poważnego zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, który prowadzi do poważnych naruszeń norm moralnych i prawnych.

Od kilku lat wzrasta świadomość społeczna w zakresie wiedzy dotyczącej zjawiska przemocy w rodzinie. Obecnie podejmowane są działania mające na celu łagodzenie skutków społecznych tego zjawiska.

Z uwagi na fakt, iż problem ten dotyka także rodziny z terenu naszej gminy nie można pozostać obojętnym, należy podjąć wszelkie działania w zakresie zwalczania tego zjawiska. Jak wynika ze statystyk z każdym rokiem wzrasta liczba rodzin, w której występuje przemoc i dlatego należy podjąć działania w kierunku profilaktyki, interwencji w przypadku już zaistniałej przemocy, pomocy terapeutycznej ofiarom przemocy oraz oddziaływań na sprawców przemocy.

I. Rozdział

1. Zjawisko przemocy domowej – definicja.

Według definicji zawartej w art. 2 pkt. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, **przemoc** to:

„Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych w pkt. 1 (członek rodziny – osoba najbliższa w rozumieniu art. 115 g 11 ustawy z dnia 06.06.1997r. – Kodeks karny), w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.”

- Typy przemocy.

Typy przemocy z jakimi spotykamy się w środowisku domowym obejmują:

- zaniechanie i przemoc wobec osób w podeszłym wieku,
- przemoc wobec rodziców,
- przemoc wobec małżonka,
- przemoc wobec dziecka i zaniechanie,
- przemoc wobec rodzeństwa.

Formy przemocy:

Przemoc fizyczna – popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.

Przemoc psychiczna – wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna, domaganie się posłuszeństwa, ograniczenie snu i pożywienia, degradacja werbalna, stosowanie gróźb, itp.

Przemoc seksualna – wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.

Przemoc ekonomiczna – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych, materialnych potrzeb rodziny, itp.

3. Metody przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Elementy przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- diagnoza zjawiska w szczególności diagnozowanie przemocy w jej wczesnej postaci, w miejscu zamieszkania sprawcy i ofiary,
- przerywanie przemocy „gorącej” i „chłodnej”,
- praca z rodziną w sytuacji kryzysu, a także z ofiarami i sprawcami
- tworzenie pierwszej pomocy w sytuacji konfliktu w rodzinie,
- doradztwo, w tym uświadomienie ofiarom ich praw i możliwości uzyskania pomocy,
- tworzenie i realizacja programów profilaktycznych jako system zapobiegania przemocy w rodzinie oraz zapobieganie agresji rówieśniczej.

II. Rozdział

1) Charakterystyka Gminy

Gmina Żelazków jest położona w północno – wschodniej części powiatu kaliskiego. Zajmuje ona powierzchnię 114 kilometrów kwadratowych (11,361 hektarów) zamieszkałą przez ponad dziewięć tysięcy mieszkańców w tym ponad połowę stanowią kobiety. Gmina Żelazków należy do średnich gmin w powiecie kaliskim. Na terenie Gminy Żelazków znajduje się pięć szkół podstawowych, dwa zespoły szkół, przedszkole. Działają trzy świetlice socjoterapeutyczne w których dzieci mają zapewniony udział w zorganizowanych formach wypoczynku, a także są dożywiane.

Pomoc osobom i rodzinom będących w trudnej sytuacji życiowej i materialnej prowadzi Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie.

2) Diagnoza i statystyki dotyczące przemocy – dane lokalne.

- stałe zbieranie wszelkich dostępnych danych, które pozwolą dokonać pomiaru zjawiska. Źródłem informacji będą statystyki opieki społecznej, policji, szkół, przychodni zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
- przeprowadzenie diagnozy i ustalenie zasobów środowiska lokalnego i na tej podstawie opracowanie mapy zasobów środowiska lokalnego,
- przeprowadzenie badań pozwalających określić postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie, a także opinie na temat sposobu pomagania rodzinom, gdzie stosowana jest przemoc. Postawa sąsiadów, świadków przemocy bardzo często pomaga w szybkim reagowaniu i ewentualnej interwencji umożliwiającej przerwanie przemocy,
- przeprowadzenie badań pozwalających określić postawy pracowników służb i placówek mających kontakt z przemocą na danym terenie, jak również poziom ich kwalifikacji,
- przygotowanie raportu o przemocy w rodzinie i zasobach środowiska lokalnego.

Z obserwacji wynika iż wśród wielu ofiar tylko niewielka grupa decyduje się na złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa w rodzinie. Pozostałe osoby nie wiedzą gdzie można uzyskać fachową pomoc, lub obawiają się konsekwencji ze strony sprawcy przemocy. W przypadku przemocy w rodzinie najczęściej pokrzywdzone są kobiety i dzieci.

Na terenie naszej gminy przemoc w rodzinie najczęściej (choć nie tylko) występuje w rodzinach najuboższych i jest powiązana z alkoholizmem, trudną sytuacją finansową, niskim wykształceniem, oraz małą świadomością społeczną.

Koniecznością jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej, dostarczenie wiedzy o zjawisku przemocy oraz ich sposobach radzenia sobie z problemem. Ważne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy prawnej, psychologicznej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, a przede wszystkim krzywdzonym dzieciom.

III. Rozdział.

1. Ustawowe zadania gminy.

Do zadań gminy należy:

- tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- prowadzenie poradnictwa, interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- opracowanie i realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie,
- prowadzenie gminnych ośrodków wsparcia.

2. Podstawa prawna.

- ustawa z dnia 26.10.1982r o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r Nr 147, poz. 1231 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 29.07.2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2005r Nr 180, poz. 1493)
- ustawa z dnia 12.03.2004r o pomocy społecznej (Dz. U. z 2004r Nr 64 poz. 593 z późn. zm.)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz1485)

IV. Rozdział

1. Cele programu.

- diagnoza środowiska lokalnego pod względem przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci
- dostarczenie wiedzy społeczeństwu o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem
- propagowanie pozytywnych rozwiązań merytorycznych, organizacyjnych i prawnych związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Czas realizacji programu: od 2009 do 2010 roku

2. Osoby odpowiedzialne za realizację programu.

- zespół interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy koordynujący realizację programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- koordynator ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- zespół osób: GOPS, UG, szkoła, policja, przychodnia lekarska, GKRPA

3. Odbiorcy programu.

- społeczeństwo
- rodziny doznające przemocy
- ofiary i sprawcy przemocy
- dzieci i młodzież
- przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami dotkniętą przemocą

4. Sposób osiągnięcia założonych celów.

- zdobycie wszechstronnej informacji dotyczącej funkcjonowania rodzin zamieszkałych na terenie gminy (rozpoznanie, diagnoza) oraz ustalenie hierarchii potrzeb,
- edukacja rodziców dzieci z rodzin zagrożonych przemocą w podstawową wiedzę dotyczącą wpływu własnego zachowania i funkcjonowania na rozwój dzieci
- edukacja różnych grup zawodowych w zakresie zjawiska przemocy, wzajemnej współpracy z organizacjami, instytucjami działającymi na rzecz ofiar przemocy mającej na celu skuteczniejszą i szybszą pomoc ofiarom przemocy

5. Instytucje i organizacje pozarządowe – współorganizatorzy programu.

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Żelazkowie
- Urząd Gminy
- Posterunek Policji w Żelazkowie
- placówki oświatowe – szkoły
- ośrodek zdrowia

Partnerzy w realizacji programu:

- Prokuratura Rejonowa
- Sąd Rejonowy
- kuratorzy zawodowi i społeczni
- media
- osoby fizyczne, stowarzyszenia

- zespół interdyscyplinarny ds. przemocy
- komisja profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
- pedagodzy szkolni
- Kościół

V Rozdział.

1. Założone efekty realizacji programu.

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla ofiar przemocy
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy
- pogłębianie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy domowej i sposobach radzenia sobie z tym problemem
- zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy domowej

2. Źródła finansowania programu.

Źródłem finansowania zadań gminnego programu przeciwdziałania przemocy są

- środki własne instytucji na realizację zadań statutowych
- środki finansowe w budżecie gminy
- środki od wojewody

3. Monitorowanie i ewaluacja programu.

- stały monitoring programu prowadzony jest przez zespół interdyscyplinarny koordynujący realizację programu
- koordynator ds. przeciwdziałania przemocy odpowiedzialny za realizację programu składa roczne sprawozdanie z wykonania zadań Wójtowi oraz Radzie Gminy.

4. Harmonogram działań w ramach programu :

Cel:

1. Koordynacja działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w gminie.

Zadanie - Powołanie zespołu.

Zadanie - Powołanie koordynatora.

Realizator : Wójt Gminy Żelazków

Termin realizacji : IV kwartał 2009 r. i I kwartał 2010 r.

Cel:

2. Wszechstronna pomoc ofiarom przemocy.

Zadanie – Utworzenie punktu konsultacyjnego przy Klubie Abstynenckim „Pomocna Dłoń” w Żelazkowie

- udzielanie pomocy prawnej,
- udzielanie pomocy psychologicznej i terapeutycznej

Zadanie – Edukacja, wspieranie i pomoc ofiarom przemocy.

Realizatorzy: Ośrodek zdrowia, GOPS, Policja, GKRPA.

Termin realizacji: lata 2009 – 2011

Cel:

3. Opracowanie procedur mających na celu skuteczną i szybką pomoc ofiarom przemocy.

Zadanie – Nawiązanie współpracy z CIK – schroniskiem dla ofiar przemocy.

Zadanie – Nawiązanie współpracy z poradnią psychologiczno – pedagogiczną w Kaliszu.

Realizatorzy – Zespół do spraw przemocy, GOPS, GKRPA, koordynator.

Termin realizacji: lata IV kwartał 2009 r. i I kwartał 2010r.

Cel:

4. Edukacja różnych grup zawodowych mających kontakt z ofiarami przemocy w tym z dziećmi

- szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- poradnictwo

Zadanie – Włączenie się w Ogólnopolskie Kampanie Edukacyjne

Realizatorzy – Zespół, GOPS, Policja, Szkoły.

Termin realizacji – lata 2010 - 2011

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY ŻELAZKÓW

Stanisław Gąsior